

Kábítószer és Kábítószer-függőség
Európai Megfigyelő Központja

**A „Europe Direct” szolgálat segít választ találni
az Európai Unióval kapcsolatos kérdéseire**

**Új, ingyenesen hívható telefonszám:
00 800 6 7 8 9 10 11**

A European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction (EMCDDA) szervezetével és tevékenységével kapcsolatos információ az alábbi címen hozzáférhető: <http://www.emcdda.eu.int>

Az Európai Unióval kapcsolatban számos további információ található az Interneten.
Ezek az „Európa” szerveren keresztül érhetők el: <http://europa.eu.int>

Katalogizáló adatok a kiadvány végén találhatóak.

ISBN: 92-9168-188-1

© Kábítószer és Kábítószer-függőség Európai Megfigyelő Központja, 2004
A sokszorosítás a forrás megjelölésével engedélyezett.

Printed in Belgium

Kábítószer és Kábítószer-függőség Európai Megfigyelő Központja

A Kábítószer és Kábítószer-függőség Európai Megfigyelő Központja (EMCDDA) az Európai Unió (EU) kábítószerügyi központi információgyűjtő és -szolgáltató szervezete. Az 1993-ban létrehozott, lisszaboni központú intézmény elsődleges feladata a kábítószerekkel és a kábítószer-függőséggel kapcsolatos tárgyilagos, megbízható és összehasonlítható információk biztosítása az EU és tagállamai részére. Tulajdonképpen egyike az EU decentralizált szervezeteinek.

E globális kihívást jelentő feladat teljesítése érdekében rendelkezésre álló egyik legfontosabb eszköz a kábítószerekkel kapcsolatos tényszerű információ. Az EMCDDA az EU-n belüli pontos tájékoztatás biztosítása útján igyekszik hozzájárulni ahhoz, hogy a politikai döntéshozók, a kutatók és a szakemberek megismerjék és megértsék a probléma jellegét, és kidolgozzák a megfelelő intézkedéseket.

A Központ tevékenységének alapvető célja a kábítószerekkel kapcsolatban rendelkezésre álló adatok európai szintű összehasonlíthatóságának javítása és az ehhez szükséges módszerek és eszközök kifejlesztése. Az eddig tett erőfeszítések eredményeként az egyes országok ma már képet alkothatnak Európán belüli, azaz más tagállamokhoz viszonyított helyzetükről, illetve lehetőségük nyílik a közös problémák és célkitűzések tanulmányozására is.

A kábítószer-jelenség legfőbb ismérve a változékonyság, a dinamikus jelleg. Ebből adódóan az EMCDDA központi feladata az új fejlemények nyomon követése. Fennállásának első tíz éve során (1993–2003) a Központ mind a kábítószer-probléma jellegében, mind az országok reakcióiban és vonatkozó politikai intézkedéseiben jelentős változásokat tapasztalt. Ezen időszak alatt az alapvető eltérések meghatározása mellett közös fogyasztási mintázatok és tendenciák kialakulását is megfigyelte.

Az EMCDDA 2004–2006-ra kidolgozott munkaprogramjának alappillére a pontos és naprakész információ biztosítása a kábítószer-probléma folyamatosan változó jelenségéről. Az eddig elért jelentős eredményeken túl is sok még a tennivaló annak érdekében, hogy sikerüljön tökéletesíteni a monitorozás eszközeit, és kifejleszteni azt a „közös nyelvet”, melynek segítségével biztosítható ennek az európai és globális szintű jelenségnek a leírása.

Szervezeti felépítés

Az EMCDDA legfőbb döntéshozó szerve az Igazgatóság, melynek tagságát valamennyi EU-tagállam egy-egy képviselője, az Európai Bizottság két képviselője, az Európai Parlament által kijelölt két, a témában magasan képzett szakértő és a megfigyelő tagok — köztük Norvégia és különböző nemzetközi szervezetek képviselői — alkotják.

Azáltal, hogy az Igazgatóságban valamennyi tagállam képviselteti magát, garantált, hogy az EMCDDA döntéshozatala során minden európai polgár érdeke érvényesül. Az Igazgatóság elnökének és alelnökének mandátuma három évre szól.

Az EMCDDA tudományos integritását a Tudományos Bizottság garantálja. A testület feladata a hivatalos tanácsadás és segítségnyújtás bármely, az igazgató vagy az Igazgatóság által előterjesztett tudományos témával kapcsolatban. A bizottság elnökének és alelnökének mandátuma három évre szól.

Alapvető feladatok

Az EMCDDA küldetése a szervezet négy fő feladatát fogalmazza meg:

- a meglévő adatok összegyűjtése és elemzése;
- az adatok összehasonlíthatóságához szükséges módszerek fejlesztése;
- az adatok és információk terjesztése;
- az EU intézményeivel, a nemzetközi partnerekkel és a nem EU-országokkal való együttműködés.

Az EMCDDA által összegyűjtött, elemzett és terjesztett információ az alábbiakra összpontosul:

- a kábítószeres iránti kereslet és annak csökkentése;
- nemzeti és EU-stratégiák és -politikák;
- nemzetközi együttműködés és a kínálat geopolitikája;
- a narkotikumok, a pszichotróp anyagok és a prekursorok kereskedelmének ellenőrzése;
- a kábítószer-jelenség velejárói az előállító, a fogyasztó és a tranzitországok vonatkozásában.

Munkacsoportok

Az EMCDDA az alábbi négy fő kérdéskörre összpontosító programcsoportra bontva végzi munkáját:

- a kábítószerhelyzet monitorozása és elemzése;
- a kábítószerhelyzettel kapcsolatos válaszok monitorozása és elemzése;
- az új szintetikus kábítószeres monitorozása és értékelése;
- a nemzeti és uniós szintű stratégiáknak és politikai intézkedéseknek, illetve azok kábítószerhelyzetre gyakorolt hatásának monitorozása és elemzése.

Az ezeken a területeken végzett tevékenységeket az alábbi kiegészítő programok támogatják, illetve segítik elő:

- Reitox-koordináció (A kábítószeres és a kábítószer-függőség európai információs hálózata);
- információközlés és -terjesztés;
- információtechnológia;
- támogató szolgáltatások.

A 2004–2006-os munkaprogram

Az EMCDDA 2004–2006-os munkaprogramjában a jelenleg zajló politikai újítás és változás – vagyis az EU bővítése és az új EU-drogstratégia és -akcióterv – kerül előtérbe.

A hároméves programban előirányzott fő tevékenységek:

- az adatok monitorozása és elemzése, az adatminőség javítása;
- az új fejlemények nyomon követése és értelmezése;
- az újonnan jelentkező trendeknek és a politikai érdeklődésnek megfelelő tudományos és tematikus elemzések elvégzése.

A program egyik legfontosabb célkitűzése a kábítószer-fogyasztással kapcsolatos mennyiségi és minőségi adatok előállítását és tárolását biztosító, átfogó rendszer kiépítése. A kábítószer-probléma adat- és ismeretbázisának tárolására szolgáló rendszer nagyban hozzájárul ahhoz, hogy a Központ a kibővült Unión belül a kábítószeresekkel kapcsolatos megbízható és összevethető információ fő letéteményese legyen.

A munkaprogram teljes szövege az alábbi címen érhető el: <http://www.emcdda.eu.int>

Kábítószerhelyzet

A hatékony politikai döntéshozatal és intézkedés elengedhetetlen feltétele a kábítószer-probléma mértékének és jellegének pontos ismerete és megértése. Ennek megfelelően az EU kábítószerhelyzetének monitorozása és elemzése az EMCDDA elsődleges feladata.

A kábítószer-fogyasztással és annak következményeivel kapcsolatos megbízható, összehasonlítható és naprakész információ összegyűjtése módszertani és gyakorlati szempontból is komoly kihívást jelent. Az EMCDDA éppen ezért nemzeti szakértőkkel együttműködve igyekszik kifejleszteni az országok egységes adatgyűjtéséhez szükséges infrastruktúrát és műszaki eszközöket. Ezek az eszközök olyan „közös nyelvet” biztosítanak, amely lehetővé teszi a közös probléma jellegének értelmezését és összehasonlítását. Mindemellett az EU politikai döntéshozóinak is segít a legfontosabb problémák meghatározásában, a megoldást szolgáló intézkedések kidolgozásában és az e területen végzett munka hatékonyságának értékelésében.

A 2004–2006-os munkaprogram prioritásai: az adatminőség javítása a kulcsindikátorok mentén; az adatgyűjtési stratégiák összehangolása; és az EMCDDA és partnerei által összegyűjtött információ elemzési lehetőségeinek teljes kiaknázása.

Kulcsindikátorok

Az EMCDDA információs rendszere öt összehangolt epidemiológiai kulcsindikátorra alapozva került kiépítésre. A kábítószer-problémával kapcsolatos összevethető adatok gyűjtésének és jelentésének standard eszközeiként használt mutatók az alábbiakra terjednek ki:

- a kábítószer-használat elterjedtsége és mintázatai az átlagnépesség körében;
- a problémás kábítószer-használat elterjedtsége és mintázatai;
- kábítószer-fogyasztással összefüggésbe hozható fertőző betegségek;
- kábítószer-fogyasztással összefüggésbe hozható halálesetek és a kábítószer-fogyasztók halálozási aránya;
- a kábítószer-fogyasztás kezelése iránti igény.

A fenti mutatók segítségével a Központ pontosabban megismeri és megérti az európai kábítószer-problémát, és képes folyamatosan biztosítani a hatékony döntéshozatalhoz szükséges megbízható információkat.

Az ismeretanyag bővítése

Az EMCDDA a drogpolitika új érdeklődési területeit érintő adatgyűjtő stratégiák kifejlesztésével igyekszik folyamatosan bővíteni ismeretbázisát. Bizonyos területekre vonatkozóan már ma is nagy mennyiségben állnak rendelkezésre adatok, más területeken pedig — a projektfejlesztés szintjétől függően — egyelőre változó az adatok hozzáférhetősége.

Az ismeretbázis az alábbi területekre vonatkozóan tartalmaz adatokat:

- kábítószer-fogyasztással kapcsolatos bűnözés;
- kábítószerpiac és a kábítószeres hozzáférhetősége;
- a fiatalok és veszélyeztetettségük;
- kábítószer-fogyasztással összefüggésbe hozható társadalmi kirekesztettség;
- a használat mintázatai és az új trendek.

A Központ a fenti témákkal kapcsolatos tudományos kutatási jelentések áttekintése útján is folyamatosan biztosítja saját adatai kiegészítését és a megfelelő kontextusba helyezését.

Elemzés, értékelés és előrejelzés

Az adatgyűjtés alapvető célja a kábítószerhelyzet időszerű, módszertanilag megbízható és megfelelő drogpolitikai vonatkozású elemzéséhez szükséges információk biztosítása. Az eredmények legteljesebb körű felhasználása érdekében az EMCDDA részletes elemzésekkel igyekszik folyamatosan új képet alkotni a drogpolitika kulcsfontosságú területeiről.

Ezek az elemzések az alábbiakra terjednek ki:

- a kábítószer-használat terén jelentkező új trendek, ezek hatásai és következményei;
- a kábítószer-használat mértéke és az azzal összefüggő problémák szintje;
- a használati minták és azok következményei közötti összefüggések;
- rizikó/protektív tényezők, személyes és társadalmi tényezők, piaci és gazdasági kérdések;
- a beavatkozások és egyéb tényezők kábítószerhelyzetre gyakorolt hatásának jobb megértését elősegítő epidemiológiai módszerek.

Válaszok

Ahhoz, hogy a politikai döntéshozók eredményes válaszstratégiákat dolgozzanak ki, feltétlenül tudniuk kell, hogy a kábítószer-probléma egyes területein mely beavatkozási módok bizonyultak hatékonyak. Ennek érdekében a kábítószer-problémára adott válaszok monitorozása és elemzése az EMCDDA központi feladata.

A Központ számára igen fontos kihívást jelent az időszerű és tényszerű információ biztosítása az egészségügyi, oktatási, szociális és büntető igazságszolgáltatási területen alkalmazott beavatkozásokról. A Központ igyekszik elősegíteni ezeknek a tudományos kutatási eredményeknek a minél szélesebb körű felhasználását, amely a politikai és gyakorlati döntéshozatal alapját képezi.

A 2004–2006-os munkaprogram prioritásai: a beavatkozások és intézkedések terén megjelenő trendek és új jelenségek elemzése; a strukturált információfeldolgozási módszerek továbbfejlesztése; példák a helyes gyakorlatra és a minőségbiztosítás eszközeire.

Kulcskérdések

Az EMCDDA folyamatosan vizsgálja és elemzi a kábítószer-fogyasztás megelőzése és kezelése, valamint a szociális rehabilitáció és az ártalomcsökkentés terén rendelkezésre álló beavatkozások elérhetőségét, hozzáférhetőségét és minőségét. Ez a tevékenység a büntető igazságszolgáltatás kábítószer-fogyasztók számára biztosított beavatkozási lehetőségeire is kiterjed.

Elsősorban olyan beavatkozások monitorozására kerül sor, melyek célja:

- gyermekek és fiatalok kábítószerrel való találkozásának megelőzése;
- a kísérletező kábítószer-használat problémás kábítószer-használattá válásának megelőzése;
- a kábítószer-fogyasztással összefüggő egészségkárosodás és halálesetek megelőzése vagy csökkentése;
- a kábítószer-fogyasztó fogvatartottak számára a börtönben és a börtönön kívül biztosított segítségnyújtás;
- a problémás kábítószer-használat és a kábítószer-függőség kezelése;
- a problémás kábítószer-fogyasztók társadalmi integrációja;
- a pénzmosás és a prekursorokkal való visszaélés megelőzése.

Információs eszközök

Az EMCDDA munkaprogramja különös figyelmet fordít a kábítószer-problémára adott válaszok értékelésére és a legjobbnak bizonyult gyakorlati megvalósítás propagálására.

A Központ legspecifikusabb adatgyűjtő eszköze a gyakorlati megvalósításról szóló, a Kábítószer-kereslet Csökkentését Célzó Intézkedések Információs Rendszere (*Exchange on Drug Demand Reduction Action — EDDRA*). A többnyelvű, on-line információs rendszer az Unión belül a megelőzés, a kezelés és az ártalomcsökkentés érdekében kidolgozott és időközben értékelt programok ismertetése mellett a témával kapcsolatos szakmai tapasztalatok cseréjét is elősegíti.

A szolgáltatások értékelését a Központ Evaluációs Eszköztára (*Evaluation Instruments Bank — EIB*) teszi lehetővé. Ez a többnyelvű, on-line dokumentumtár a szervezetek által a programjaik során használt, sztenderdizált módszereket és eszközöket tartalmazza.

Az EMCDDA mindemellett nyomtatott és on-line formában is biztosít a szisztematikus projekttervezést, -monitorozást és -értékelést elősegítő útmutatásokat.

Elemzés, gyakorlati megvalósítás és minőség

Az EMCDDA a kábítószer-fogyasztással kapcsolatos beavatkozási lehetőségek széles skálájának elemzése és értelmezése révén igyekszik a politikai döntéshozók és a szakemberek számára útmutatást adni a probléma minél hatékonyabb kezelésére érdekében.

A Központ tevékenységének része továbbá a gondos tervezésre, a szisztematikus megvalósításra, a megfelelő monitorozásra és értékelésre, valamint a megbízható tudományos ismeretekre alapozott gyakorlati megvalósítással és minőségbiztosítással kapcsolatos információk terjesztése.

Említett tevékenységein keresztül az EMCDDA igyekszik hozzájárulni az európai szintű, eredményes és kölcsönösen előnyös ismeret- és tapasztalatcseréhez; fokozni a pozitív beavatkozási lehetőségekkel kapcsolatos tájékoztatást; és útmutatást adni a források és a szakértelem optimális felhasználásához.

Monitorozás

Az új szintetikus kábítószer — különösen a fiatalokra nézve — egészségügyi és biztonsági szempontból egyaránt komoly veszélyt jelenthetnek. Az EMCDDA kulcsfontosságú szerepet játszik az ilyen kábítószernek az EU Tanácsa által 1997-ben jóváhagyott együttes fellépés (1) keretében végzett, európai szintű felkutatásában.

Az új szintetikus kábítószerekkel kapcsolatos információcserét, kockázatértékelést és szabályozást érintő közös akció kiterjed:

- az új szintetikus kábítószer EU-tagállamokban való megjelenésére azonnal figyelmeztető „korai jelzőrendszer” létrehozására;
- az ilyen kábítószer egészségügyi és társadalmi kockázatait értékelő mechanizmus kialakítására;
- az ilyen szerek EU-tagállamokon belüli szabályozását biztosító döntéshozó folyamat elősegítésére.

Korai figyelmeztetés

A közös akció megvalósításának első fázisában került sor az új szintetikus kábítószer megjelenésére figyelmeztető „korai jelzőrendszer” létrehozására.

Ha a tagállamok az európai piacon újnak számító szintetikus kábítószer megjelenését észlelik, az annak előállításával, forgalmazásával és használatával kapcsolatos adatokat azonnal továbbítják az országos Europol-kirendeltségeken és a Reitox nemzeti fókuszpontjain keresztül az Európai Rendőrségi Hivatalhoz (Europol) és az EMCDDA-hez.

Ezt követően az adatok az Európai Bizottsághoz és a londoni központú Európai Gyógyszerértékelő Ügynökséghez (EMA) kerülnek továbbításra a bővebb tájékoztatás érdekében.

A folyamat végső lépése az EMCDDA és az Europol közös jelentésének összeállítása és benyújtása a Tanácshoz, amely alapján megszületik a döntés az esetleges kockázatértékelés szükségességéről.

Kockázatértékelés

A kockázatértékelés elvégzésére legalább egy EU-tagállam vagy az Európai Bizottság erre vonatkozó kérelme esetén kerül sor.

Az újonnan azonosított szintetikus kábítószer lehetséges veszélyeit és szabályozásának lehetőségeit és hatásait az EMCDDA – a tagállamok, az Európai Bizottság, az Europol és az EMEA által kijelölt szakértőkkel kiegészített – Tudományos Bizottsága értékeli.

A kockázatértékelés megállapításait összefoglaló jelentést benyújtják a Tanácshoz és az Európai Bizottsághoz azért, hogy az a folyamat következő fázisában figyelembe vettessék.

A kockázatértékelésnek eddig alávetett szintetikus kábítószer: MBDB, 4-MTA, GHB, ketamin, PMMA, 2C-I, 2C-T-2, 2C-T-7 és TMA-2.

Döntéshozatal

A kockázatértékelésről készült jelentés alapján az Európai Bizottság vagy egy tagállam kezdeményezésére a Tanács egyhangú döntéssel hozhat határozatot az adott szintetikus kábítószerre vonatkozó szabályozó és büntetőjogi intézkedések valamennyi EU-tagállamban történő bevezetéséről.

A közös akció mindamellett, hogy rugalmas és gyors mechanizmus biztosításával segíti elő az új szintetikus kábítószeres problémájának európai szintű megoldását, azzal szemben sem támaszt akadályt, hogy a tagállamok egy-egy új kábítószerfajta felbukkanásának észlelése esetén egyedi intézkedéseket vezessenek be.

A közös akcióban meghatározott folyamat a pszichotróp anyagokról szóló 1971-es ENSZ-egyezmény kísérőjegyzékeiben jelenleg nem szereplő, új szintetikus kábítószerre vonatkozóan kerül alkalmazásra.

(¹) Egy külső értékelés nyomán az Európai Bizottság jogi kezdeményezés formájában igyekezett elősegíteni a mechanizmus hatáskörének bővítését és teljesítményének javítását.

Nemzeti és uniós szintű stratégiák és politikai intézkedések

Az elmúlt években végzett tevékenységének köszönhetően az EMCDDA mára egyfajta összekötő híd szerepét tölti be a tudomány, a gyakorlat és a politika között. Munkájának éppen ezért alapvető részét alkotja a nemzeti és uniós szintű drogstratégiákkal és politikai intézkedésekkel, illetve azok kábítószerhelyzetre gyakorolt hatásával kapcsolatos monitorozás és elemzés.

A Központ tevékenysége kiterjed a kábítószer-probléma megoldása érdekében nemzeti és EU-szinten rendelkezésre álló jogi, intézményes és pénzügyi keretek vizsgálatára. A témát érintő kérdésekkel kapcsolatos összefoglaló tanulmányok és elemzések útján a politikai döntéshozók megfelelő tájékoztatását is biztosítja.

A 2004–2006-os munkaprogram prioritásai: a drogpolitikát monitorozó eszközök kifejlesztése; a jogi és politikai értékelések javítása; a kábítószerrel kapcsolatos EU-stratégiák és -akciótervek értékeléséhez való hozzájárulás.

A kábítószerrel kapcsolatos jogi szabályozás

Az EMCDDA tevékenységének része a kábítószerre vonatkozó nemzeti és európai uniós jogi szabályozást leíró adatok összegyűjtése. Az ilyen adatok nemzeti és uniós szintű monitorozásának és elemzésének nélkülözhetetlen eszköze a Központ Kábítószerrel Kapcsolatos Európai Jogi Adatbázisa (*European Legal Database on Drugs – ELDD*).

Az EMCDDA honlapján keresztül szabadon hozzáférhető archívum azonnali tájékoztatással szolgál az EU, Norvégia és a tagjelölt országok kábítószerrel kapcsolatos törvényeiről. Biztosítja többek között a törvények eredeti szövegének elérhetőségét, betekintést nyújt az egyes országokra jellemző jogi szabályozásba és a jelenlegi trendekbe.

Az adatbázis ezenkívül a specifikus tudományos és szakpolitikai vonatkozású témákkal kapcsolatos kábítószer-törvények részletes összehasonlító tanulmányait is tartalmazza.

Stratégiák és akciótervek

A nemzeti drogstratégiák és akciótervek és a nemzeti szintű koordinációs mechanizmusok egyre fontosabb szerepet töltenek be a kábítószer-probléma megoldása érdekében folytatott harcban. Ezek nyomon követésére az EMCDDA összehasonlító tanulmányokat készít a célkitűzésekről, a koordinációs rendelkezésekről, az értékelésről, a kábítószerrel kapcsolatos tájékoztatásról és a politikai intézkedések megvalósításáról.

Az Európai Bizottság számára az értékelés kereteinek kidolgozása terén biztosított jelentős szakmai segítségnyújtás révén az EMCDDA nagyban hozzájárul az európai uniós drogstratégiák és akciótervek, illetve azok megvalósulásának monitorozásához is.

Az értékelési folyamatban való részvételnek egyik formája az úgynevezett információs alap biztosítása, amikor is a Központ egyfajta „pillanatfelvétel” (*snapshot*) formájában ad képet az adott akcióterv beindulásakor tapasztalt kábítószerhelyzetről, illetve az akkor érvényben lévő politikai intézkedésekről. Ezt a későbbiekben összehasonlítják a terv lezárásakor készült „pillanatfelvétellel”, így módon lehetővé téve a tendenciák és a változások nyomon követését.

Politikai értékelő tanulmányok

A drogstratégiák és a politikai intézkedések sikerének elengedhetetlen feltétele a tájékoztatás és az elemzés. Az EMCDDA éppen ezért elemző politikai tanulmányok formájában igyekszik értelmezni és megfelelő kontextusba helyezni a megfigyelt trendeket és változásokat.

Az ilyen tanulmányok tárgyát alkotják többek között: a kábítószer-törvények vonatkozó aspektusai; a közkiadások; a drogstratégiák és koordinációs mechanizmusok; és a kábítószerrel kapcsolatban uniós szinten használt eszközök.

A drogpolitikai kérdések naprakész áttekintését és országok közötti összehasonlítását biztosító tanulmányaival az EMCDDA igyekszik hasznosan hozzájárulni a különböző értékelési és döntéshozatali folyamatokhoz.

Reitox

Az EMCDDA szervezete nem lenne teljes a Reitox néven ismert, kábítószerrel és kábítószerfüggőséggel kapcsolatos európai információs hálózat nélkül. A kábítószerre vonatkozó, európai szintű információgyűjtés és -csere e kivételesen magas szintre fejlesztett mechanizmusa az EU tagállamaiban, Norvégiában, a tagjelölt országokban és az Európai Bizottságnál működő, kábítószer-kérdéskörre specializálódott fókuszpontokból tevődik össze. A Reitox a Központ működésének gerincét adja.

Az EMCDDA és a tagállamok — az igazgatósági és tudományos bizottsági képviselőket keresztül — segítik a Reitox munkáját, és biztosítják a hálózat által rendelkezésre bocsátott dokumentumok és adatok megfelelő minőségét.

A 2004–2006-os munkaprogram prioritásai: a Reitox-adatminőség és a jelentéstételi folyamatok javítása, összehangolása és a kibővített EU-n belüli kapacitások kiépítésének meggyorsítása.

Fókuszpontok

A Reitox hálózat nemzeti fókuszpontjai az EMCDDA és tagállamai közötti elsődleges információs felületként kettős szerepet töltenek be. Egyrészt az adott ország kormányának ellenőrzése alatt jogosultak a kábítószerrel kapcsolatos nemzeti információkat a Központ felé szolgáltatni. Másrészt az EMCDDA koordinálása alatt álló szervezetként pedig a Reitoxot nemzeti szinten képviselő és propagáló „nagykövet” szerepét töltik be.

Ahogy az EMCDDA számára a nemzeti fókuszpontok jelentik az információ és szakértelem forrását, úgy a fókuszpontok is saját nemzeti drogmonitorozási hálózatukon keresztül jutnak a kívánt adatokhoz és szakismeretekhez.

Adatszolgáltatás és jelentéskészítés

A fókuszpontok az egyes országokban tapasztalt, a kábítószer-fogyasztással kapcsolatos trendeket és fejleményeket összefoglaló rendszeres statisztikákkal, kvalitatív információkkal és éves országjelentésekkel járulnak hozzá az EMCDDA által végzett uniós szintű elemzéshez. Tevékenységüknek ugyancsak fontos részét alkotja az európai szinten rendelkezésre álló droginformáció terjesztése nemzeti szinten.

A Reitox jelentési folyamatainak és struktúrájának köszönhetően a fókuszpontoknak egyre nagyobb mértékben van lehetősége arra, hogy a hazai információkat elektronikus úton továbbítsák az EMCDDA adattároló és -visszakereső rendszerébe.

Az információ minőségét konszenzusos megállapodáson alapuló útmutatók és adatgyűjtő eszközök alkalmazása garantálja. Az EMCDDA minden esetben értékeli a hálózaton keresztül beérkező adatok minőségét, és az értékelés eredményét megvitatja az egyes fókuszpontokkal.

Kapacitásbővítés

A kábítószerrel kapcsolatos területeken rendelkezésre álló szakértelem országonként jelentősen eltérő lehet. Éppen ezért a Reitox programjának szerves részét alkotják a kapacitásbővítést célzó kezdeményezések, például továbbképzések, tapasztalatszerések. A bizonyos területeken kevesebb tapasztalattal rendelkező fókuszpontok így más fókuszpontok tapasztalataiból merítve bővíthetik ismereteiket. A fókuszpontok egy-egy specifikus témában jártas szakemberei részt vesznek az új indikátorok, az alapvető adatbázisok és az új munkaterületek meghatározásában is.

Hálózatirányítás

A hálózatot koordináló EMCDDA a fókuszpontok vezetőinek rendszeres találkozóinak alkalmával biztosítja az előzetes tervezés, a véleménycseré és a tematikus fejlődés megvitatásának lehetőségét. Az EMCDDA és a fókuszpontok közötti napi kommunikációt az információ- és dokumentációcsere érdekében létrehozott, korlátozott hozzáférésű honlap, a Reitox extranet teszi lehetővé.

Minőségi információszolgáltatás

Az EMCDDA munkájának fő célja, hogy minőségi információkat biztosítson az EU és a tagállamok számára a kábítószerokról és a kábítószer-függőségről Európában. Ennek megfelelően a Központ alapvető tevékenysége az információközlés és -terjesztés.

A közölt információt a Központ általában testreszabottan, vagyis a célközönségtől függően állítja össze. Célközönségét alkothatják többek között:

- politikai döntéshozók és tanácsadók;
- gyakorlati szakemberek és kábítószer-szakértők;
- kábítószer-probléma terén tevékenykedő kutatók.

A Központ mindemellett a médiát és a nyilvánosságot is tájékoztatja.

A többnyelvű adatszolgáltatásnak köszönhetően a Központnak ma már egyre nagyobb mértékben sikerül saját nyelvükön elérnie Európa polgárait.

A különböző dokumentumok minden esetben az egyértelműen megfogalmazott szervezeti arculattal összhangban kerülnek kidolgozásra.

Kiadványok

Az EMCDDA publikációs programja a megállapítások és az elért eredmények közzétételének egyik legalapvetőbb eszköze. A Központ nyomtatásban megjelenő kiadványai között említhetjük a kábítószer-jelenséggel kapcsolatos éves jelentéseket, valamint a négy elkülönülő sorozatként megjelenő, specializált tudományos és tematikus összeállításokat. A kéthavonta megjelenő hírlevél és a politikai tájékoztatók összefoglaló információ közzétételére szolgálnak. A program célul tűzi ki továbbá a nyomtatott és az on-line dokumentumok egyensúlyának és kiegészítő jellegének megvalósítását.

On-line tevékenység

Az EMCDDA <http://www.emcdda.eu.int> weboldalán a Központ által rendelkezésre bocsátott valamennyi információ elérhető. A honlap célja a kábítószerrel kapcsolatos információ minél modernebb technológiával és minél gyorsabban történő eljuttatása az EMCDDA teljes közönségéhez. A Központ webhelyén elérhető on-line lehetőségek: kibővített éves jelentések; letölthető kiadványok és sajtóanyag; kábítószerrel kapcsolatos adatbázisok; előfizetési lehetőségek; az EMCDDA munkaprogramjainak bemutatása; a világszerte működő partnerszervezetekhez vezető linkek.

Sajtókapcsolatok

A Központ médiaprogramjának két alapelve az EMCDDA kábítószerekkel kapcsolatos európai hivatkozási pontként történő elismertetése és a sajtó minőségi információval való ellátása. Az e cél érdekében végzett tevékenység kiterjed: a Központ és a sajtó közötti megbízható kapcsolat kiépítésére; a „sajtóbarát” információszolgáltatásra; és a sajtó monitorozására. Az EMCDDA honlapjának „Hírek és médiaszolgáltatások” (*News and media services*) pontjában az újságírók azonnal hozzáférhetnek a legfrissebb hírekhez és dokumentumokhoz.

Marketing

Az EMCDDA marketingtevékenysége három területre koncentrál: ügyfelekkel folytatott párbeszéd; promóciós tevékenység; és terjesztés. Az ügyfélcsoportokról a piackutatás révén kapott információ nagyban hozzájárul ahhoz, hogy a Központ a felhasználók igényeinek megfelelően tudja kidolgozni „termékeit”. A Központ számos csatornán – kiadványokon, „termékbevezetések” és PR-on – keresztül igyekszik minél szélesebb körben megismertetni tevékenységét, s célzott terjesztéssel gondoskodik arról, hogy a megfelelő „termék” azonnal és költséghatékonyan jusson el a megfelelő ügyfélhez.

Események

Az EMCDDA politikai kérdésekkel vagy saját munkaprogramjával kapcsolatos, magas szintű konferenciákat szervez. Az ilyen események felbecsülhetetlen értéket képviselnek mind a kábítószer-probléma kezelése terén meghatározó szerepet játszó szervezetekkel és szakértőkkel folytatott vélemény- és tapasztalatcsere, mind a szakértelem központjaként folytatott tevékenységének propagálása szempontjából.

A nemzeti és az uniós hatóságok tájékoztatása

A nemzeti és az uniós hatóságok — különösen a politikai döntéshozók és tanácsadók — információs igényeinek kielégítését az EMCDDA egyik legfontosabb feladatának tekinti. Ennek kapcsán a Központ a döntéshozatali folyamatot proaktív és reaktív módon tájékoztatja az igényekhez szabott összefoglalók és szolgáltatások segítségével.

Információtechnológiai és támogató szolgáltatások

Információtechnológia

Az információtechnológiai (IT) csoport feladatai: az EMCDDA információtechnológiai infrastruktúrájának fejlesztése és karbantartása; a projektek megvalósításához szükséges IT-tanácsadás; az on-line szolgáltatások és adatbázisok kezelése.

Támogató szolgáltatások

A támogató szolgáltatások csoportjának feladatai: humán és materiális erőforrások; pénzügyi és számviteli irányítás; tervezés és értékelés; dokumentálás és archiválás.

A dokumentációs részleg működteti Dokumentációs és Információs Központ néven a kábítószerrel kapcsolatos dokumentumok széles körű gyűjteményét, valamint a nagyközönség által is látogatható specializált könyvtárat. Az EMCDDA személyzete és a külső felhasználók által támasztott igények kielégítése érdekében a Központ elektronikus információszolgáltatást is biztosít. A szolgáltatás számos könyvtári katalógus, külső kábítószer-adatbázis és on-line folyóirat elérhetőségét biztosítja.

Személyzet és költségvetés

A 2004–2006-os munkaprogram beindításakor az EMCDDA személyzete – az EU számos országából származó – körülbelül 80 dolgozóból állt. A személyzet munkájának irányítása az igazgató feladata. Az igazgatót az Európai Bizottság javaslata alapján az Igazgatóság nevezi ki, mandátuma öt évre szól, és megújítható.

Az EMCDDA az EU általános költségvetéséből állandó pénzügyi támogatásban részesül. Az EMCDDA költségvetését az Igazgatóság hagyja jóvá.

Kábítószerek és Kábítószerek-függőség Európai Megfigyelő Központja, 2004

Kábítószerek és Kábítószerek-függőség Európai Megfigyelő Központja (Szervezetismertető kiadvány)

Luxembourg: Az Európai Közösségek Hivatalos Kiadványainak Hivatala

ISBN 92-9168-188-1

2004 — 18 oldal — 21 X 21 cm

Rua da Cruz de Santa Apolónia 23–25, P-1149-045 Lisszabon, Portugália
Tel. (351) 218 11 30 00 • Fax (351) 218 13 17 11
info@emcdda.eu.int • <http://www.emcdda.eu.int>

Kiadóhivatal
Publications.eu.int

ISBN 92-9168-188-1

9 789291 681884